

Національна академія наук України
Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного
(ІМВ НАН України)

03143, м. Київ, вул. Академіка Заболотного, 154
тел.: 044 526-11-79
secretar@imv.org.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту,
академік НАНУ Микола Співак

« _____ » 2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МОНІТОРИНГ СТЕЙКГОЛДЕРІВ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ
РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВИХ ПРОГРАМ**

Ухвалено:
Рішення вченої ради
Інституту мікробіології і
вірусології НАН України
Протокол № 12 від 07.11.2024 р.

Київ – 2024

1. Загальні положення

1.1. Моніторинг стейкхолдерів є невід'ємною складовою оцінювання якості реалізації освітньо-наукових програм Інституту мікробіології і вірусології НАН України (далі – ІМВ НАН України), якості підготовки докторів філософії за відповідною спеціальністю та подальшого високого рівня конкурентоспроможності на ринку праці.

Положення про моніторинг стейкхолдерів щодо оцінювання якості реалізації освітньо-наукових програм ІМВ НАН України (далі – Положення) визначає цілі, зміст, організацію та забезпечення моніторингу стейкхолдерів, види та інструменти моніторингу стейкхолдерів у ІМВ НАН України.

1.2. Положення про моніторинг стейкхолдерів щодо оцінювання якості реалізації освітньо-наукових програм ІМВ НАН України, якості підготовки докторів філософії за відповідною спеціальністю та галуззю знань розроблене на підставі Законів України:

- «Про вищу освіту»,
- «Про освіту»,
- «Про зайнятість населення»,
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти,
- Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG (2015 р.),
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньо-наукового процесу в ІМВ НАНУ та інших нормативно-правових актів Інституту.

1.3. Метою моніторингу стейкхолдерів щодо оцінювання якості реалізації освітньо-наукових програм є отримання об'єктивної інформації щодо структури та якості освітніх програм, які реалізуються в процесі підготовки докторів філософії, якості кадрового та методичного забезпечення освітнього процесу; якості викладання навчальних дисциплін; організації та забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти; дотримання принципів академічної доброчесності; якості реалізації освітньо-наукової програми в ІМВ НАН України, забезпечення зворотного зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу і врахування пропозицій щодо його вдосконалення.

1.4. Положення запроваджується в дію наказом директора ІМВ НАН України.

2. Цілі та зміст моніторингу стейкхолдерів

2.1. Опитування здобувачів вищої освіти – наукового ступеня доктора філософії передбачає отримання та аналіз інформації, яка стосується:

- якості структури та якості освітньо-наукових програм, що реалізуються в ІМВ НАН України;
- якості кадрового, методичного та матеріально-технічного забезпечення;
- якості викладання навчальних дисциплін;
- організації та забезпечення самостійної роботи здобувачів наукового ступеня доктор філософії;
- дотримання принципів студентськоцентрованого навчання;
- дотримання вимог із запобігання корупції у ІМВ НАН України;
- інших завдань.

2.2. Моніторинг якості викладання може поєднуватися з опитуваннями щодо якості забезпеченості та організації навчального процесу, проведення контрольних заходів, самостійної роботи тощо.

2.3. Опитування роботодавців передбачає отримання та аналіз інформації щодо:

- відповідності компетентностей, набутих здобувачами вищої освіти, очікуванням і потребами роботодавців;
- задоволення роботодавців якістю підготовки фахівців в ІМВ НАН України;
- відповідності потреб ринку праці з заданою спеціальністю – освітньою програмою, спеціалізацією;
- рівня конкурентоспроможності стейкхолдерів ІМВ НАН України;
- перспективних спеціальностей – освітніх програм, спеціалізацій;
- потреб у інших освітніх пропозиціях ІМВ НАН України;
- напрямків взаємодії та залучення роботодавців до освітнього процесу;
- інших завдань.

2.4. Опитування стейкхолдерів ІМВ НАН України передбачає отримання та аналіз інформації щодо:

- відповідності змісту їх освіти потребам та вимогам ринку праці;
- можливості працевлаштування за даною професією;
- потреб в інших освітніх пропозиціях для подальшого професійного зростання.

2.5. Опитування науково-педагогічних працівників передбачає отримання та аналіз інформації щодо:

- якості інфраструктури ІМВ НАН України;
- політики та процедур внутрішнього забезпечення якості відповідних освітньо-наукових програм;
- якості знань здобувачів наукового ступеня доктора філософії;
- забезпечення академічної свободи;
- дотримання принципів доброчесності.

3. Організація і забезпечення моніторингу стейкхолдерів

3.1. Організація моніторингу стейкхолдерів – система заходів з цілеспрямованого вивчення очікувань і задоволення стейкхолдерів щодо якості і результатів освітньої діяльності здобувачів наукового ступеня доктор філософії за відповідною спеціальністю в ІМВ НАН України.

Організація моніторингу стейкхолдерів передбачає методичне забезпечення і підтримку, проведення опитування, опрацювання, аналіз і представлення результатів опитування у вигляді звітів і презентацій.

3.2. В залежності від періодичності застосовують планові та позапланові опитування.

3.3.1. Планові опитування – щорічні обов'язкові опитування.

3.3.2. Позапланові заходи моніторингу стейкхолдерів проводяться для розв'язання завдань, які виникають в процесі освітньої діяльності, за розпорядженням директора ІМВ НАН України.

3.4. Моніторинг стейкхолдерів проводиться шляхом застосування електронних анкет, сервісу Google форм (на офіційній інтернет-сторінці ІМВ НАН України) або друкованих анкет, з подальшою їх обробкою.

3.5. Зміст та форму опитувань затверджує Вчена рада ІМВ НАН України на основі типових Анкет опитувань.

3.6. Структурний підрозділ, відповідальний за проведення заходу з моніторингу стейкхолдерів:

- розробляє план проведення конкретного заходу;
- затверджує перелік питань, що виносяться на опитування та формує анкети (бланк інтерв'ю тощо);
- визначає осіб, які безпосередньо беруть участь у заході та проводить консультування працівників ІМВ НАН України, які залучаються до проведення опитування;
- проводить опитування;
- здійснює обробку та аналіз результатів опитування;
- готує, за необхідністю, звіт та відповідь на Вченій раді ІМВ НАН України.

3.7. Рада молодих вчених ІМВ НАН України спільно із особою, яка відповідає за роботу із здобувачами ступеня доктор філософії щорічно здійснює анонімне опитування (анкетування) стейкхолдерів.

3.8. Перед проведенням анкетування необхідно:

- коротко проінформувати респондентів про мету і завдання опитування;
- підкреслити значення анкетування для підвищення рівня якості освіти в ІМВ НАН України,
- наголосити на анонімності анкетування і що результати анкетування будуть використані тільки в узагальненому вигляді.

3.9. Рада молодих вчених здійснює аналіз отриманої інформації, узагальнює матеріали анкетування і передає для ознайомлення директору ІМВ НАН України та Гарантам освітньо-наукових програм, з подальшим обговоренням на Вченій раді та прийняття рішень щодо удосконалення освітньо-наукових програм та освітнього процесу в ІМВ НАН України.

4. Види та інструменти моніторингу стейкхолдерів

4.1. Методом моніторингу стейкхолдерів є отримання інформації шляхом письмових відповідей респондентів на систему стандартизованих запитань попередньо підготовлених бланків-анкет. Анкетування відноситься до групи методів, яка носить назву «опитування». У цю групу, крім анкетування, ще входять інтерв'ю і бесіда.

4.2. Зміст, вид і обсяг опитування визначається його метою та завданням. Основними видами опитування, що застосовуються в ІМВ НАН України, є анкетування та інтерв'ю.

4.2.1. Анкетування – метод опитування, який передбачає можливість проведення групового або індивідуального анкетування. Анкета, за виключенням випадків, коли є необхідність з'ясувати особисту думку конкретного респондента, є анонімною. Анкети заповнюються стейкхолдерами самостійно. У випадках, коли анкетування потребує зазначення даних про респондента (прізвища, імені, курсу, місця роботи, посади тощо) обов'язковою є умова його особистої згоди. Інформація, яка зазначається у такій анкеті, не може бути використана проти респондента.

Метод анкетування застосовується при визначенні кількісних характеристик при проведенні опитування.

4.2.2. Метод інтерв'ю – метод опитування, вибудований за певним планом через безпосередній контакт інтерв'юера з респондентом з обов'язковою фіксацією відповідей. При цьому бланк інтерв'ю заповнюється зі слів респондента. Основними формами, що застосовується, є формалізоване і фокусне інтерв'ю.

4.2.2.1. Формалізоване інтерв'ю – метод опитування, при якому процес постановки питань і реєстрації відповідей є стандартизованим, тобто передбачає наявність стандартизованої процедури (заздалегідь складений план інтерв'ю сформульовані питання, розміщення їх в певній послідовності, перелік варіантів можливих відповідей тощо).

4.2.2.2. Фокусоване інтерв'ю – інтерв'ю, що передбачає отримання інформації про респондента на заздалегідь задану дію. Інтерв'ю застосовується при проведенні якісних характеристик в процесі опитування.

4.3. При проведенні опитування можливе застосування інших методів, які не протирічать діючому законодавству України.

5. Застосування

5.1. Інформація про результати встановлення якості освітньо-наукового процесу може бути використана:

- при перегляді та вдосконаленні освітньо-наукових програм;
- при формуванні навчальних планів з урахуванням зміни кількості годин навчальних дисциплін;
- при формуванні очікуваних результатів навчання, компетенцій у процесі формування, розробки чи вдосконалення освітньо-наукових програм.

6. Прикінцеві положення

5.1. Положення ухвалюється рішенням Вченої ради та затверджується директором ІМВ НАНУ.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням Вченої ради ІМВ НАНУ та затверджуються директором Інституту.

**ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ І ВІРУСОЛОГІЇ ім. Д.К. ЗАБОЛОТНОГО
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ**

АНКЕТА

для опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо оцінювання якості реалізації освітньо-наукових програм

^Анкетування проводиться анонімно

^Ваші відповіді допоможуть удосконалити систему якості освіти в Інституті

1. Чи знаєте Ви, що Ваше навчання відбувається у відповідності із затвердженою освітньо-науковою програмою?
А) так
Б) ні
2. Чи задоволені Ви рівнем викладання дисциплін ?
А) так
Б) ні
3. Чи задоволені Ви компетентністю лекторів ?
А) так
Б) ні
В) складно відповісти
4. На Вашу думку, чи є ефективними методи викладання і навчання для освітньо-наукової програми
А) так
Б) в основному так
В) однозначно ні
Г) важко відповісти
5. Чи задоволені Ви рівнем оснащення робочих місць для навчання ?
А) так
Б) ні
В) складно відповісти
6. Як Ви оцінюєте достатність обсягу часу, який виділяється на вивчення навчальних дисциплін ?
А) достатній
Б) більш ніж достатній
В) не цілком достатній
7. Оцініть важкість навчання за даною освітньо-науковою програмою (ОНП).
А) дуже легко
Б) легко
В) нормально
Г) складно
Д) дуже складно

8. З якими проблемами Ви зіштовхнулись у ході навчання ?
- А) неможливість застосувати теоретичні знання у практичній діяльності
  - Б) особливих проблем немає
  - В) Ваш варіант _____
9. Які проблеми, на Вашу думку, ускладнюють навчання за Вашою ОПН?
- А) недостатній рівень підготовки
  - Б) недостатнє забезпечення навчально-методичною літературою
  - В) незручний розклад
  - Г) надмірний обсяг навчального навантаження
  - Д) необхідність поєднання навчання і роботи
  - Е) некомпетентність окремих викладачів
  - Є) особиста неорганізованість
  - Ж) відсутність інтересу до навчання
  - З) відсутність перспектив працевлаштування
10. На Вашу думку, чи є порядок вивчення дисциплін, план та графік освітнього процесу логічним і послідовним ?
- А) так
  - Б) ні
  - В) частково
11. Чи знаєте Ви, що в ІМВ НАНУ впроваджується політика академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу ?
- А) так
  - Б) ні
  - В) частково
12. Чи ознайомлені Ви з документом, який популяризує політику і процедуру дотримання академічної доброчесності в ІМВ НАНУ ?
- А) так
  - Б) ні
  - В) частково
13. Яким чином ІМВ НАНУ популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії?
- А) роз'яснювальні бесіди викладачів із здобувачами в межах правого поля України
  - Б) особисте ознайомлення з Положенням про порядок забезпечення академічної доброчесності викладачами ОПН та здобувачем освіти на офіційному сайті ІМВ НАНУ
  - В) проведення заходів з питань інформаційної діяльності щодо правильності написання наукових робіт частково
14. Чи регулярно Ви звітуєтесь, атестуєтесь ?
- А) так
  - Б) ні
15. Чи надається Вам можливість участі у конференціях, семінарах, наукових проектах ?
- А) так
  - Б) ні

16. Чи надає науковий керівник необхідну допомогу в обговоренні стану дисертації; проведенні наукових досліджень: написанні наукових статей; підготовці до виступів на конференціях ?

А) так

Б) ні

17. Які Ви маєте враження від навчання в аспірантурі ІМВ НАНУ ?

А) в цілому позитивні

Б) негативні

В) затрудняюсь відповісти

18. Чому Ви вибрали навчання в аспірантурі ІМВ НАНУ ?

А) проходив (ла) практику під час навчання у ЗВО

Б) Рекомендували

В) навчання відповідає моїм очікуванням

Г) випускники мають привабливу перспективу

Д) інше _____

19. Які проблеми якості організації навчання потребують вирішення ?

А) стан дослідницьких лабораторій

Б) мобільність

В) можливість росту як майбутнього освітньо-наукового працівника

Г) одержання неформальної освіти

Д) забезпечення методично-науковою літературою

Е) інше _____

20. Як на Вашу думку необхідно організувати освітній процес в ІМВ НАНУ, щоб одержати якісну підготовку ?

---

21. Надайте свої побажання щодо знань, вмінь, навичок, що надаються в ІМВ НАНУ ?

Чи реалізовується за Вашою ОНП вільний вибір дисциплін?

А) так

Б) ні

Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОНП Вашої спеціальності?

А) так

Б) ні

В) затрудняюсь відповісти

Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОНП вашої спеціальності?

А) так

Б) в основному так

В) однозначно ні

Г) важко відповісти

Чи співпали Ваші очікування щодо ОНП Вашої спеціальності з її реальним змістом?

А) так

Б) ні

Дякуємо за Ваші відповіді !

**ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ І ВІРУСОЛОГІЇ ім. Д.К. ЗАБОЛІТНОГО
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ**

АНКЕТА

для опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо
оцінювання якості реалізації освітньо-наукових програм

^Анкетування проводиться анонімно

^Ваші відповіді допоможуть удосконалити систему якості освіти в Інституті

^Будь-ласка, дайте відповіді на запитання за дванадцятибальною шкалою (1 – 12)

^Якщо Ви не можете дати об'єктивну оцінку викладачу, роботу якого оцінюєте, то виставляйте бал «3»

Викладач _____

Дисципліна _____

№ з/п	Назва показника	Оцінка в балах
1	2	3
1.	Викладає матеріал ясно, доступно, чітко, роз'яснює складні питання і виділяє основні моменти	
2.	Вміє викликати і підтримувати зацікавленість аудиторії, слідкує за реакцією аудиторії, ставить дискусійні запитання, вміє зняти напруження і втому аудиторії	
3.	Дотримується заявлених критеріїв оцінювання, система накопичення балів є прозорою. Дотримується вимогливості і об'єктивності в оцінці знань здобувачів	
4.	Демонструє культуру мови, чіткість дикції, нормальний темп викладання матеріалу	
5.	Орієнтує на матеріал, який розкриває практику діяльності міжнародних та українських підприємств та організацій	
6.	Заняття вчасно розпочинаються та завершуються, повністю дотримується розкладу занять та консультацій	
7.	Проявляє творчий підхід і зацікавленість до дисципліни, яку викладає. Використовує активні методи проведення занять.	
8.	Проявляє доброзичливість і такт у відношенні до аспірантів, терпіння, зацікавленість в успіхах аспірантів	
9.	Практикує зворотній зв'язок (аналіз виконаних аспірантами завдань, відповіді на запитання)	
10.	На заняттях використовує мультимедійну техніку	
Середній бал		

Дякуємо за Ваші відповіді !